

Van 80 naar 24 uur kraamzorg: 'Maar het duurt dagen voor je zinnige zorg kunt leveren'

De oer-Hollandse kraamzorg waar nieuwbakken gezinnen in Nederland recht op hebben, piept en kraakt. Door een tekort aan kraamverzorgenden krijgen gezinnen in sommige regio's nog maar drie uur per dag zorg - en zelfs dat wordt niet altijd gehaald. Er moet echt wat gebeuren, zegt Corina Munts van brancheorganisatie Bo Geboortezorg, anders blijft deze sector niet in stand.

Kraamzorg is non-stop in het nieuws. Wat maakt dat er nú een kookpunt is bereikt?

Het is zomer- vakantietijd én de tijd dat er [meer kinderen](#) worden geboren. „De drukke maanden waren eerder van eind mei tot september, inmiddels lopen die van april tot oktober - de helft van het jaar dus. Had een gezin ooit 80 uur kraamzorg, nu is het zo'n 49 uur. Maar door drukte is het veel vaker het minimum: 24 uur in totaal, 3 uur per dag. En dat wordt niet altijd gehaald.”

Er is een nijpend tekort aan kraamverzorgenden: het precieze getal wordt nog berekend, maar het zijn er in ieder geval duizend, zegt Munts. Het vak kent een hoge uitstroom en een hoog ziekteverzuim. „We zijn in een situatie beland dat één kraamverzorgende vaak twee of drie gezinnen op één dag helpt.”

Waarom is dat vervelend?

„Er wordt vaak gedacht dat kraamverzorgenden beschuit met muisjes maken en het huis schoonmaken, maar ze zijn er om een nieuw gezin op weg te helpen. Om problemen te signaleren en een oplossing te zoeken. Een kraamverzorgende komt achter de voordeur. Als ze ziet dat er bijvoorbeeld schulden zijn en er is nog geen hulp, kunnen zij het gezin op weg helpen om de juiste hulp te krijgen. Onderzoek heeft uitgewezen dat kraamzorg hogere zorgkosten later tegengaat.”

Kraamzorg is non-stop in het nieuws. Wat maakt dat er nú een kookpunt is bereikt?

Het is zomer- vakantietijd én de tijd dat er [meer kinderen](#) worden geboren. „De drukke maanden waren eerder van eind mei tot september, inmiddels lopen die van april tot oktober - de helft van het jaar dus. Had een gezin ooit 80 uur kraamzorg, nu is het zo'n 49 uur. Maar door drukte is het veel vaker het minimum: 24 uur in totaal, 3 uur per dag. En dat wordt niet altijd gehaald.”

Er is een nijpend tekort aan kraamverzorgenden: het precieze getal wordt nog berekend, maar het zijn er in ieder geval duizend, zegt Munts. Het vak kent een hoge uitstroom en een hoog ziekteverzuim. „We zijn in een situatie beland dat één kraamverzorgende vaak twee of drie gezinnen op één dag helpt.”

Waarom is dat vervelend?

„Er wordt vaak gedacht dat kraamverzorgenden beschuit met muisjes maken en het huis schoonmaken, maar ze zijn er om een nieuw gezin op weg te helpen. Om problemen te signaleren en een oplossing te zoeken. Een kraamverzorgende komt achter de voordeur. Als ze ziet dat er bijvoorbeeld schulden zijn en er is nog geen hulp, kunnen zij het gezin op weg helpen om de juiste hulp te krijgen. Onderzoek heeft uitgewezen dat kraamzorg hogere zorgkosten later tegengaat.”

Dus deze oplossingen lossen het probleem niet op. Wat wel?

Kraamzorg op maat, zegt Munts. In juni tekende Bo geboortezorg met Zorgverzekeraars Nederland een convenant met afspraken om de urgente problemen aan te pakken en te zorgen dat kraamzorg blijft bestaan. „Nu krijgt bijna iedereen hetzelfde aantal uren en blijven we ook in het gezin als het op rolletjes loopt, terwijl we elders meer nodig zijn. Bijvoorbeeld bij een vrouw die in het ziekenhuis is bevallen en die complicaties heeft, maar die minder kraamzorg krijgt omdat ze in het ziekenhuis verbleef. In de pilot die nu loopt wordt dat losgelaten. Er wordt goed met de kraamvrouw doorgesproken en geëvalueerd wat ze nodig heeft en waar de kraamverzorger tijd aan zal besteden. Kraamzorg op maat is passende zorg; minder waar het kan en meer waar het nodig is.”

En er moeten dus mensen bij.

„Linksom of rechtsom: ja. Er moeten betere lonen komen en een betere werk-privébalans; nu komt het voor dat mensen tien dagen achter elkaar werken en tussendoor ook nog op wacht staan, tot een ander baby'tje is geboren. Er moet nu worden doorgepakt anders kunnen wij de sector niet in stand houden.”